

Brussel, 26 november 2018
(OR. en)

14719/18

COHAFA 107
DEVGEN 223
ALIM 14
ONU 101
FAO 51
COAFR 309
MAMA 194
MOG 77
COEST 230
COASI 265
COLAC 100
PROCIV 84
RELEX 1008

RESULTAAT BESPREKINGEN

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
d.d.:	26 november 2018
aan:	de delegaties

nr. vorig doc.:	12817/18
-----------------	----------

Betreft:	Onderwijs in noodsituaties en aanhoudende crises - Conclusies van de Raad (26 november 2018)
----------	---

Hierbij gaan voor de delegaties de conclusies van de Raad over onderwijs in noodsituaties en aanhoudende crises, die de Raad tijdens zijn 3654e zitting op 26 november 2018 heeft aangenomen.

Onderwijs in noodsituaties en aanhoudende crises**Conclusies van de Raad**

1. De Raad is ernstig bezorgd over het feit dat meer dan 75 miljoen kinderen die zijn getroffen door noodsituaties en langdurige crises, geen toegang tot kwaliteitsonderwijs hebben, alsmede dat ongeveer 7,8 miljoen ontheemde jongvolwassenen/jongeren tussen 18 en 24 jaar thans het risico lopen van onderbroken onderwijs, schooluitval en slechte onderwijskwaliteit. De Raad is tevens bezorgd over de toename van geweld in en rond onderwijs. Onderwijs is een mensenrecht dat te allen tijde moet worden geëerbiedigd: het is een essentieel instrument om kinderen en jongeren te helpen hun eigen kunnen volledig te ontwikkelen, individuele, gemeenschaps- en nationale weerbaarheid te versterken, duurzame ontwikkeling tot stand te brengen, en te werken aan een vreedzame, inclusieve en welvarende samenleving. Als gevolg van het steeds langduriger karakter van crises bestaat het risico dat er "verloren generaties" opgroeien zonder kansen, middelen of vaardigheden om aan een betere toekomst te bouwen.
2. De EU is het beginsel toegedaan van toegang tot inclusief leven-lang-leren en van veilig, billijk kwaliteitsonderwijs en dito opleiding op alle niveaus in crisis- en noodsituaties, in overeenstemming met eerdere conclusies van de Raad^[1], de integrale EU-strategie, de Europese consensus inzake ontwikkeling^[2] en de Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling. Dit is essentieel om het leidende beginsel van de Agenda 2030 om niemand aan zijn lot over te laten in daden om te zetten, alsook voor het bereiken van de doelstellingen van de Europese onderwijsagenda 2030. De Raad is ingenomen met de mededeling van de Commissie over onderwijs in noodsituaties en aanhoudende crises^[3]. De Raad verwelkomt tevens het feit dat de Commissie een belangrijke verhoging van de humanitaire hulp voor onderwijs in noodsituaties voorstelt, en neemt nota van het voornemen van de Commissie om vanaf 2019 10% van de EU-begroting voor humanitaire hulp te bestemmen voor onderwijs in noodsituaties. De Raad beklemtoont dat de financieringsvooruitzichten voor onderwijs in aanhoudende crises een stap verder gaan dan de humanitaire portefeuille, die volgens haar taakstelling gericht moet zijn op hen die in de meest kwetsbare situaties verkeren. Dit zal de "nieuwe manier van werken" vergemakkelijken waar de wereldtop over humanitaire hulp op doelde, doordat een beroep wordt gedaan op de sterke punten van de humanitaire en ontwikkelingssectoren, waaronder meerjarenfinanciering en een grotere voorspelbaarheid en continuïteit voor onderwijs in noodsituaties en aanhoudende crises. Dit is bedoeld als aanvulling op ontwikkelingsfinanciering, in die zin dat een antwoord wordt geboden op de langetermijn- en systeembehoeften van het onderwijs in noodsituaties.

¹ Conclusies over de wereldtop over humanitaire hulp van 12 mei 2016, conclusies over de EU-aanpak van gedwongen ontheemding en ontwikkeling van 12 mei 2016, conclusies over het operationeel maken van de koppeling tussen humanitaire en ontwikkelingshulp van 19 mei 2017, en conclusies over een strategische aanpak van weerbaarheid in het externe optreden van de EU van 12 november 2017.

² Een integrale strategie voor het buitenlandse en veiligheidsbeleid van de Europese Unie (juni 2016) en de Europese consensus inzake ontwikkeling (PB C 210 van 30.6.2017, blz. 1).

³ Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad over onderwijs in noodsituaties en aanhoudende crises (doc. COM(2018) 304 final van 18.5.2018).

3. De Raad is ook verheugd over de alomvattende benadering van onderwijs in noodsituaties en aanslepende crises: paraatheid, rampenrisicovermindering, preventie, beperking, snelle respons en een verbintenis tot het organiseren van veerkrachtig onderwijs. In dit verband dient meer vaart gezet te worden achter de steun voor initiatieven voor betere en snellere leerkansen met het oog op duurzame oplossingen — zoals het fonds "*Education Cannot Wait*" (ECW) — afgestemd op de behoeften van kinderen en jongeren tussen 3 en 18 jaar. Ook initiatieven ten behoeve van het hoger onderwijs in noodsituaties, zoals het snelle-responsmechanisme voor hoger onderwijs in noodsituaties (*Rapid Response Mechanism for Higher Education in Emergencies* - RRM), dat gericht is op de leeftijdsgroep van 18-24 jaar, dienen te worden aangemoedigd.
4. In situaties waarin een crisis het onderwijs onderbreekt, is de EU bereid mechanismen voor een snelle respons te steunen en onderwijs te integreren in haar respons op noodsituaties, in samenwerking met de belanghebbenden en met het doel — indien haalbaar — maatregelen over te dragen aan ontwikkelingsorganisaties. De EU verbindt zich ertoe, niet-schoolgaande kinderen en jongeren, onder wie ook gedwongen ontheemden, binnen een enkele maanden terug te krijgen naar kwaliteitsonderwijs, in overeenstemming met de Verklaring van New York voor vluchtelingen en migranten uit 2016.
5. De Raad erkent de specifieke behoeften van ontheemden en het belang om duurzame oplossingen voor hen te vinden, en hij roept de Commissiediensten, de EDEO en de lidstaten op, samen te werken met de regeringen van gastlanden en met gastpartners om vluchtelingen in nationale onderwijsstelsels te integreren, zonder daarbij de behoeften van de gastgemeenschappen uit het oog te verliezen, alsmede te werken aan de ontwikkeling en versterking van opnamecapaciteit en van bestaande onderwijsstructuren en -diensten, waaronder certificatie, accreditatie en erkenningsregelingen.
6. De Raad benadrukt dat nauwere coördinatie, dialoog en partnerschapsvorming tussen belanghebbenden in het onderwijs op alle niveaus nodig zijn om te komen tot effectieve en complementaire maatregelen. Effectiviteit betekent ook dat er voorspelbare, transparante en duurzame financiering voor onderwijs beschikbaar is, alsook meer solide bewijzen van en specifieke gegevens voor wat nodig is. De Raad erkent dat getroffen bevolkingsgroepen centraal moeten staan in de humanitaire respons, en hij verzoekt de Commissiediensten, de EDEO en de lidstaten te werken aan inclusieve gemeenschapsparticipatie in de analyse, de planning, het ontwerp, de uitvoering, het toezicht en de evaluatie van onderwijsmaatregelen.
7. De Raad wijst met er met klem op dat het maatschappelijk middenveld en humanitaire en ontwikkelingsorganisaties moeten worden ingeschakeld in dit proces, aangezien zij dicht bij de mensen staan en hun kennis van lokale gemeenschappen ertoe kan bijdragen dat kwetsbare groepen werkelijk toegang tot onderwijs krijgen.
8. De Raad onderstreept dat universele toegang tot gratis, inclusief en billijk kwaliteitsonderwijs cruciaal is voor de eerbiediging van het recht op onderwijs voor allen. In dit verband moet de toegankelijkheid tot moderne technologieën en innovatie worden geïntensiveerd teneinde leerobstakels weg te nemen en te komen tot hoogwaardige leerresultaten. De particuliere sector kan een belangrijke hulpbron en een bron van innovatie zijn. Met name in kwetsbare situaties waarin sprake is van verzwakte overheidsstructuren, moet de betrokkenheid van de particuliere sector naar behoren worden geregeld.

9. De Raad benadrukt dat het belangrijk is dat maatregelen geconcentreerd worden op de meest gemarginaliseerde, kwetsbare en kansarme groepen, in overeenstemming met een op behoeften gebaseerde aanpak in noodsituaties. Gezien de onevenredige gevolgen van noodsituaties en aanhoudende crises voor het onderwijs aan meisjes en vrouwen, moet een intersectioneel genderperspectief worden geïntegreerd in alle onderwijsmaatregelen, vergezeld van gerichte acties om eventuele situatiespecifieke nadelen en obstakels aan te pakken. Er moeten specifieke oplossingen komen voor personen met een handicap en staatloze personen opdat ook zij toegang krijgen tot onderwijs.
10. De Raad erkent de eminente rol van onderwijs in het bevorderen van vrede en het waarborgen van bescherming. De EU neemt het voortouw bij het bevorderen van conflictbewuste benaderingen, niet-gewelddadig schoolbeleid en dito praktijken, alsook respect voor diversiteit, verdraagzaamheid en actief en verantwoord burgerschap. Een geïntegreerde aanpak van onderwijs en bescherming kan een antwoord bieden op de lichamelijke, psychosociale en emotionele behoeften van kinderen en jongeren en kan het risico beperken en verzachten van geweld — waaronder seksueel en gendergerelateerd geweld —, vroege en gedwongen huwelijken, de betrokkenheid van kinderen bij gewapende conflicten, alsook het gevaar van radicalisering die leidt tot gewelddadig extremisme. De Raad wijst erop dat een verstoring van de toegang van jongeren tot onderwijs en economische kansen verregaande gevolgen heeft voor duurzame vrede en verzoening, zoals erkend in Resolutie 2250 van de VN-Veiligheidsraad over jeugd, vrede en veiligheid.
11. De Raad veroordeelt krachtig alle vormen van aanvallen op scholen en universiteiten, het gebruik van scholen voor militaire doeleinden, ontvoeringen van leerlingen en onderwijzend personeel, de rekrutering en de inzet van kinderen in gewapende conflicten, seksueel geweld, en de aanwezigheid van landmijnen, niet-ontplofte munitie en oorlogsresten in en rond scholen. De Raad verzoekt de diensten van de Commissie, de EDEO en de lidstaten gebruik te maken van politieke, beleids- en operationele dialogen met conflictpartijen om hen ertoe te brengen hun internationaalrechtelijke verplichtingen na te leven. De Raad verzoekt alle lidstaten steun te geven aan initiatieven voor het beschermen van onderwijs in conflicten, waaronder de Verklaring inzake veilige scholen, en de tenuitvoerlegging daarvan te bevorderen op de derde internationale conferentie over de Verklaring inzake veilige scholen die in 2019 in Spanje zal worden gehouden.
12. De Raad benadrukt dat op alle niveaus kwaliteitsonderwijs beschikbaar moet zijn, van voorschools tot primair, secundair en tertiair onderwijs, alsook op het niveau van technische en beroepsopleiding. Gekwalificeerde leerkrachten, adequaat onderwijs- en onderwijsondersteunend materiaal en dito infrastructuur vormen de hoekstenen van kwaliteitsonderwijs. Ook de betrokkenheid van zorgverleners en gemeenschappen is van groot belang. Basisonderwijs is een voorwaarde voor kinderen om de volgende onderwijsstadia te kunnen doorlopen. Hoger onderwijs is een krachtige motor voor verandering, die jongeren in staat stelt als katalysator op te treden voor het herstel, de wederopbouw en de weerbaarheid van hun land. Onderwijs en technische en beroepsopleiding moeten afgestemd worden op de behoeften van de arbeidsmarkt. Onderwijs moet geïntegreerd worden met elementen als bescherming, middelen van bestaan, het water-, sanitair en hygiëne-programma (WASH), gezondheid en voeding, dit alles in een beleidsrespons die erop gericht is de leerresultaten te verbeteren en het onderwijs te laten fungeren als een toegangspunt voor de levering van diensten aan andere sectoren.
13. Iedere dag een schoolmaaltijd kan bijdragen tot betere voeding en gezondheid en verhoogt ook de schoolgang doordat een extra stimulans wordt geboden om kinderen naar school te sturen. Het kan ook nuttig zijn voor de plaatselijke economie doordat lokale landbouwers meer mogelijkheden krijgen om voedsel voor schoolmaaltijden te leveren. Het verstrekken van voedzame schoolmaaltijden aan kinderen ter ondersteuning van een gezonde groei en ontwikkeling en van hun leervermogen vraagt om nauwe samenwerking met de regeringen van de betrokken gastlanden en met ontwikkelings- en humanitaire partners.

14. De Raad roept de Commissiediensten, de EDEO en de lidstaten op, de uitvoering van dit beleidskader ter hand te nemen door de samenwerking, de complementariteit en de betrokkenheid van humanitaire en ontwikkelingsorganisaties en -instrumenten te blijven versterken, met inachtneming van hun respectieve taakstellingen, om zodoende tegemoet te komen aan zowel de korte- als de langetermijnbehoeften van onderwijs, op alle niveaus en via de meest geschikte wegen. In het onderwijs zijn méér langetermijninvesteringen nodig die de paraatheid vergroten en de risico's verkleinen; deze investeringen moeten ook flexibel genoeg zijn om in te spelen op veranderende behoeften en nieuwe golven van ontheemding. Ook dient begrepen te worden dat kortetermijnfinanciering van humanitaire hulp, alsook optreden achteraf, een andere functie hebben en niet in de plaats kunnen komen van effectief systeemoptreden. Onderwijs moet worden ingebed in de uitvoering van de nexus- en weerbaarheidsbenaderingen, zowel in noodsituaties als in aanhoudende crises. In dit verband dienen de Commissiediensten en de lidstaten hun maatregelen inzake rampenrisicovermindering, paraatheid, behoefteanalyses, situatiebeoordelingen, programmering en planning van onderwijsmaatregelen te coördineren. Deze coördinatie dient betrekking te hebben op de uitwisseling van bewijs en beste praktijken, alsmede op een betere verzameling, beschikbaarheid en transparantie van gegevens.
-